

To: [redacted] 5.1.2e @minvws.nl]
Cc: [redacted] 5.1.2e @minvws.nl]; [redacted] 5.1.2e @minvws.nl]
From: [redacted] 5.1.2e)
Sent: Tue 8/3/2021 3:52:49 PM
Subject: RE: Verzamelde reacties op 1e concept instellingsbesluit en oplegger
Received: Tue 8/3/2021 3:52:49 PM

Morgen ff met elkaar over hebben. [redacted] 5.1.2e

Verzonden met BlackBerry Work
 (www.blackberry.com)

Van: [redacted] 5.1.2e @minvws.nl>
Datum: dinsdag 03 aug. 2021 5:30 PM
Aan: [redacted] 5.1.2e @minvws.nl>
Kopie: [redacted] 5.1.2e @minvws.nl>, [redacted] 5.1.2e @minvws.nl>
Onderwerp: Verzamelde reacties op 1e concept instellingsbesluit en oplegger

Hallo [redacted] 5.1.2e

Hierbij handzaam op een rijtje de reacties op het instellingsbesluit. Ik heb nog niet van alle departementen reactie: OCW belde me eerder vanmiddag al om hun mail aan te kondigen, maar deze heb ik nog niet ontvangen. Morgen verwacht ik nog reactie van FIN.

Groet,

[redacted] 5.1.2e

Van: [redacted] 5.1.2e @minaz.nl>
Datum: dinsdag 03 aug. 2021 1:51 PM
Aan: [redacted] 5.1.2e @minezk.nl>, [redacted] 5.1.2e @minvws.nl>, [redacted] 5.1.2e @minaz.nl>, [redacted] 5.1.2e @minjenv.nl>, [redacted] 5.1.2e @minjenv.nl>, [redacted] 5.1.2e @minocw.nl>, [redacted] 5.1.2e @minocw.nl>, [redacted] 5.1.2e @minezk.nl>, [redacted] 5.1.2e @minezk.nl>, [redacted] 5.1.2e @minocw.nl>
Kopie: [redacted] 5.1.2e @minvws.nl>, [redacted] 5.1.2e @minvws.nl>, [redacted] 5.1.2e @minaz.nl>

Onderwerp: RE: afstemming tegemoetkomen cruciale beroepen vanwege Long COVID

Beste [redacted] 5.1.2e en anderen.

Dank voor het delen. In afwezigheid van de raadadviseur en adjunct-raadadviseur VWS, hierbij alvast enkele opmerkingen van mijn kant.

- In de raad is geconcludeerd dat verschillende aandachtspunten nog nader moeten worden onderzocht alvorens kan worden besloten en dat minister Van Ark hiertoe nadere voorstellen, zowel wat betreft inhoud als proces, in de raad zal agenderen. In de ministerraad is dus nog niet besloten tot het instellen van een commissie. De vraag is of dus waarom wordt gekozen voor een onafhankelijk adviescommissie (ook gezien het kabinetsbeleid om hier terughoudend mee om te gaan (<https://kennisopenbaarbestuur.nl/media/256307/leidraad-instellen-externe-commissies.pdf>)). Mijns inziens is het verstandig om de aandachtspunten eerst ambtelijk een slag verder uit te werken. Een van de belangrijkste aandachtspunten in de MR was bijvoorbeeld of hier wel sprake is van een rol voor de overheid, het lijkt mij goed om hier eerst als overheid zelf een opvatting over te hebben. Ook de andere opgebrachte aandachtspunten verdienen nadere uitwerking.
- De OVV doet momenteel nog onderzoek naar de coronacrisis. Door nu te komen met commissie die onderzoek gaat doen naar een tegemoetkoming voor een specifieke groep, zonder dat we de volle feitenbreedte kennen, loop je vooruit op (integrale) besluitvorming voor andere groepen die zijn getroffen door de gevolgen van het coronavirus.
- Indien wordt besloten tot het instellen van een commissie, deel ik onderstaande opmerking van [redacted] 5.1.2e dat de hoofdvraag sturend is geformuleerd en verschillende elementen ontbreken in de onderzoeksvragen (rol voor de overheid/werkgever, afbakening, precedentwerking, financiële gevolgen).

Groeten,

[redacted] 5.1.2e

Van: 5.1.2e [5.1.2e @minezk.nl]

Verzonden: dinsdag 3 augustus 2021 12:10

Aan: 5.1.2e (5.1.2e); 5.1.2e ; 5.1.2e ; 5.1.2e @minjenv.nl; 5.1.2e 5.1.2e);

CC: 5.1.2e); 5.1.2e)

Onderwerp: RE: afstemming tegemoetkomen cruciale beroepen vanwege Long COVID

Beste 5.1.2e en anderen,

Excuses voor de vertraging. Hierbij alsnog de gebundelde input vanuit ons (EZK/AEP). Vanuit WJZ EZK hebben we nog niets mogen vernemen, dus eventuele late inbreng vanuit hen valt niet met zekerheid uit te sluiten. Bij de oplegnotitie en MR-bespreekpunten hebben we geen opmerkingen. De samenstelling van de groep deskundigen lijkt ons ook in orde. Over de vraagstelling aan de commissie (p.5-6 van het concept instellingsbesluit) hebben we wel een aantal punten:

- De hoofdvraag is nogal sturend geformuleerd. "Zijn er rechtvaardigingsgronden om werkenden..." Je krijgt door deze formulering alleen de argumenten voor tegemoetkoming en niet de argumenten tegen tegemoetkoming, en dus een eenzijdig beeld. Deze vraag zou meer open geformuleerd moeten worden. Zo worden de argumenten/rechtvaardigingsgronden voor én tegen allebei in beeld gebracht. Daarnaast is het niet duidelijk welke aspecten moeten worden meegewogen in de term "rechtvaardigingsgronden". Moeten het advies bijvoorbeeld gebaseerd zijn op juridische gronden? Of kunnen ook ethische gronden worden meegewogen?
- Ten tweede is het de vraag wat deze adviescommissie precies moet leveren. Is dit een eerste stap in het proces waarna verder onderzoek gedaan wordt? Of is het de bedoeling dat er met deze adviesaanvraag alle vragen moeten worden beantwoord die in de MR zijn opgeworpen? Enkele vragen die in de MR zijn gesteld komen nu namelijk niet terug in de adviesvraag. In de oplegnotitie staat: "Er waren onder meer vragen over de afbakening, de rol van de werkgever, precedentwerking, de financiële gevolgen." In de huidige vraagstelling komt nu niet/onvoldoende terug:
 - Financiële gevolgen: Modaliteiten is nogal vaag. Zouden we de commissie niet explicieter moeten vragen naar de omvang/hoogte van een eventuele tegemoetkoming?

Anders krijgen we die discussie alsnog. Relevant of we bijvoorbeeld één standaard bedrag zouden hanteren, of dat we dit laten afvangen van de duur van de ziekte? En bij Chrome 6 heb je volgens mij een deel immaterieel en een deel materieel. Is dat standaard of zouden we dit ook aan de commissie moeten meegeven?

- **Precedentwerking:** wat voor gevolgen heeft tegemoetkoming hier voor andere beroepsziekten, toekomstige uitbraken infectieziekten, maar ook voor werkgevers die werknemers tijdens de pandemie hebben gevraagd op locatie te werken?
- **Afbakening:** dit aspect is wel meegenomen, maar wel eenzijdig. Hierbij worden naar mijn idee in ieder geval de volgende aspecten onvoldoende meegenomen:
 - Is er daadwerkelijk een juridische grond voor afbakening op alleen cruciale sectoren, is het mogelijk om alleen voor deze groep een tegemoetkoming af te bakenen? Er wordt namelijk in de vraagstelling van uitgegaan dat er afgebakend kan worden op cruciale sectoren, maar is dit mogelijk / houdt deze afbakening juridisch stand?
 - In de vraagstelling wordt uitgegaan van "werkenden in specifieke cruciale beroepen die Long COVID hebben gekregen". Het valt op dat hier geen causaliteitselement in zit. Het lijkt me dat het hierbij zou moeten gaan over werkenden die in de uitoefening van hun beroep long covid hebben gekregen.
- Tussen vraag 1 (is er een rechtvaardiging voor een tegemoetkoming) en vraag 2 (specificaties eventuele onverplichte tegemoetkoming) wordt de aannahme toegevoegd dat de eventuele tegemoetkoming onverplicht is. Dat is niet logisch. Als je een onafhankelijke expertcommissie om advies vraagt, moet je ze vooraf geen zaken in de mond leggen. Ze zouden – of wij dat nou onderschrijven of niet – eventueel moeten kunnen concluderen dat er een rechtvaardiging tot een wel verplichte tegemoetkoming bestaat.
- Iets soortgelijks gebeurt bij vraag 2b met de doelgroep. Daar waar die in vraag 1 afgebakend is tot mensen met cruciale beroepen die [op enig moment] Long COVID hebben gekregen, wordt dat bij vraag 2b verengd tot alleen diegenen die nu nog steeds Long COVID hebben.
- Beide wekken de indruk dat vanaf het moment dat er sprake zou zijn van advies tot het doen van een tegemoetkoming, deze zo klein (onverplicht, nauw afgebakend) mogelijk zou moeten zijn, i.p.v. zo goed mogelijk passend bij de verantwoordelijkheid die de overheid in deze casus draagt. Dat zouden we niet moeten willen (uitstralen).
- Het tweede deel van vraag 2a (Aan welke criteria moet in de uitvoering getoetst worden?) is nogal vaag. Gaat dit over alle mogelijke criteria? Of slaat dit alleen op welke beroepen (eerste deel van 2a)?
- En als laatste een klein puntje. "Wat is daarbij de rol van de sociale partners?" past niet goed bij vraag 1. Toevoegen als 2a en de andere twee sub-vragen opschuiven ligt meer voor de hand.

Met vriendelijke groeten,

5.1.2e

Onderwerp	RE: afstemming tegemoetkomen cruciale beroepen vanwege Long COVID
Van	5.1.2e

Aan	5.1.2e 5.1.2e)
Cc	5.1.2e
Verzonden	dinsdag 3 augustus 2021 09:27

Dag 5.1.2e ,

Wat ons betreft geen opmerkingen. Dank voor de afstemming. Excuus dat we nu pas reageren.

Groet,

5.1.2e

5.1.2e 5.1.2e
5.1.2e

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid

5.1.2e

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag |
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag |

5.1.2e

.....
T 070 5.1.2e
M 06 5.1.2e
5.1.2e @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een veilige en rechtvaardige samenleving

.....
NB: e-mailadres gewijzigd

Onderwerp	RE: afstemming tegemoetkomen cruciale beroepen vanwege Long COVID
Van	5.1.2e .
Aan	5.1.2e 5.1.2e)
Cc	5.1.2e ; 5.1.2e); 5.1.2e); 5.1.2e)
Verzonden	maandag 2 augustus 2021 11:22

Hallo 5.1.2e ,

Ik heb de tekst ook aan collega 5.1.2e voorgelegd. Van hem komt de volgende reactie.

"Ik heb de stukken gelezen, en in het bijzonder de vragen die ze de Commissie willen meegeven. In reactie daarop: de open formulering die hier gebruikt wordt vangt m.i. in principe alles.

De vraag is wel of in de Commissie alle aspecten worden meegenomen. Ik verwacht dat dat in hoge mate wel zelf het geval is maar er kunnen wellicht punten buiten boord vallen. Maar wellicht is het goed om bij wijze van voorbeeld toch wat punten mee te nemen. Bij mij komen allerlei vragen binnen:

- Er zijn veel beroepen als cruciaal aangewezen. In sommige liepen wkn niet of nauwelijks meer risico 's dan de rest van de

bevolking. Moet je hier bij Long Covid gevallen ook compenseren?

- Wil de commissie iets zeggen over de hoogte van de tegemoetkoming?
- Wordt er in de tegemoetkoming nog rekening gehouden met de persoonlijke omstandigheden/feitelijke schade?
- Is er nog iets van een verhaal op de werkgevers?
- Wat is het criterium/duur van Long Covid? En wat met non-reversibiliteit van de aandoeningen?

Ik denk dat (enkele van) deze punten in de toelichting op het Besluit kunnen worden opgenomen.

Verder zou ik ook een schade expert uit de verzekeringswereld opnemen; en verder heb je in Rotterdam een hoogleraar die hier wellicht op zijn plek"

Met de hoogleraar bedoelt hij 5.1.2e

Wat mij betreft:

- viel me op dat ergens het woord inkomensschade valt. Dat zou de indruk kunnen wekken dat het niet gaat om een onverplichte tegemoetkoming, maar dat er een relatie komt tussen de tegemoetkoming en de inkomensschade. In dat verband is ook de omschrijving van het doel van de tegemoetkoming van belang (wel of niet gerelateerd aan inkomensschade);

- verder vroeg ik me af of je ergens iets zou moeten zeggen over de beperkte mogelijkheden om je te beschermen in de beginfase, gecombineerd met het verzoek om wel te werken;

- bij artikel 2, lid 2, eerste vraag: waar denken jullie aan bij sociale partners? Dat lijkt te verwijzen naar het collectief, maar misschien hebben jullie ook individuele werkgevers op het oog?

- bij de samenstelling van de commissie: als deelnemer is ook interessant een arbeidshygiënist of iemand met dat soort kennis. Ik heb zo snel geen naam. Als jullie belangstelling hebben, kan ik daar wel naar informeren.

Succes met alles!

Groeten,

Brigitte

Onderwerp	RE: afstemming tegemoetkomen cruciale beroepen vanwege Long COVID
Van	5.1.2e @mindef.nl
Aan	5.1.2e 5.1.2e)
Cc	5.1.2e @mindef.nl; 5.1.2e 5.1.2e @mindef.nl
Verzonden	maandag 2 augustus 2021 12:56
Bijlagen	<<20210728 Instellingsbesluit adviescommissie tegemoetkomen bij Long COVID _ mindef.docx>>

Beste 5.1.2e

Dank voor de uitnodiging om mee te denken.

Vanuit Defensie hebben wij de volgende vragen en opmerkingen:

1. De naam van de adviescommissie wekt behoorlijk hoge verwachtingen.
2. Bij 'Voorkomen van besmetting' in de oplegnotitie missen we het gegeven dat het gedurende een langere periode door de overheid gesteund beleid was dat in de zorg er geen mondkapjes nodig waren indien de 1,5 meter niet langdurend werd overtreden. Dit zou wellicht in de concept- instellingsbeslissing in de toelichting nog kunnen worden opgenomen. Dit beleid had vooral voor zorgpersoneel en patiënten in verpleeg- en verzorgingstehuizen desastreuze gevolgen, zoals we nu weten. Die kennis, dat vooral de kwetsbare ouderen stierven aan het virus, was op het moment van bekendmaking van deze maatregel al bekend (zie een studie uit het internationaal gerenommeerde medisch-wetenschappelijk tijdschrift The Lancet van maart 2020). In het rijtje dat daaronder wordt genoemd mis ik bovendien 'zorg voor kwetsbare ouderen en mensen met een fysieke en/of psychische beperking'.
3. Mogelijk zijn er ook werkenden overleden ten gevolge van COVID of hebben zij op andere wijze ernstige beperkingen overgehouden die niet onder Long Covid vallen. Hoe wordt daarmee om gegaan? Wat is de overweging dit alleen voor Long Covid te regelen?
4. Neem in de vraagstelling een vraag op betreffende de onduidelijkheid rond de 'diagnose' long Covid. Wellicht is het hierbij goed om ook specifiek aandacht te besteden aan de differentiatie in de ernst en duur van de klachten, hoe zich dit verhoudt tot het recht op een tegemoetkoming (en de hoogte daarvan).
5. Benoem zaken als: de afbakening, de rol van de werkgever, precedentwerking en de financiële gevolgen expliciet in het Instellingsbesluit.

We zouden het zeer op prijs stellen als er nog een ronde komt, waarin het concept-Instellingsbesluit wordt voorgelegd, mede in verband met het feit dat het momenteel verlofperiode is en om die reden wellicht niet iedereen er naar heeft kunnen kijken (ook op andere departementen).

Zie ook de opmerkingen in het bijgevoegde document.

Hartelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

Ministerie van Defensie | 5.1.2e

Postbus 20701 | 2500 ES Den Haag

T +31 (0) 6 5.1.2e

E 5.1.2e @mindef.nl

www.defensie.nl

Onderwerp	RE: afstemming tegemoetkomen cruciale beroepen vanwege Long COVID
Van	5.1.2e
Aan	5.1.2e 5.1.2e)
Cc	5.1.2e); 5.1.2e); Ovsyanko, Liza; 5.1.2e ; 5.1.2e
Verzonden	maandag 2 augustus 2021 16:55
Bijlagen	<<20210728 Instellingsbesluit adviescommissie tegemoetkomen bij Long COVID.reactie BZK.docx>>

Hoi 5.1.2e ,

Dank voor het sturen van de stukken

Vanuit het perspectief van werkgever 5.1.2e heb ik geen opmerkingen, zoals ik eerder al had aangegeven zijn we als sector Rijk van mening dat een compensatieregeling iets is dat afgesproken moet worden tussen sociale partners, maar ben benieuwd wat de commissie gaat adviseren.

Ik heb de stukken ook gedeeld met de collega's die gaan over het organisatiebeleid van de rijksoverheid (5.1.2e vanuit beleid en 5.1.2e vanuit wetgeving zie in cc) . Zij hadden enige opmerkingen bij het instellingsbesluit. Om alles in een document te zetten heb ik de opmerkingen gekopieerd en daarbij aangegeven wie de opmerking maakte, mocht je daar vragen bij hebben, kun je bij hen terecht.

Groeten,

5.1.2e	
Onderwerp	20210728 Oplegnotitie bij instellingsbesluit
Van	5.1.2e)
Aan	5.1.2e 5.1.2e); 5.1.2e)
Cc	5.1.2e); 5.1.2e .
Verzonden	vrijdag 30 juli 2021 14:19
Bijlagen	<<20210728 Oplegnotitie bij instellingsbesluit.docx>>

Hoi 5.1.2e en 5.1.2e

Hierbij drie opmerkingen bij de oplegnotitie.

Ik had geen opmerkingen bij het conceptbesluit, maar wel een (ongevraagd) advies: ik zie dat jullie het hebben over een secretaris. Wij hebben twee jaar geleden een dergelijke adviescommissie gehad en hadden toen drie man secretariaat (2 SZW, 1 VWS) en iemand die coördineerde en dat was al krap met alle werkzaamheden (zowel voorbereidend qua organisatie als inhoudelijk). Het maakt nogal een verschil of de commissieleden zelf gaan schrijven of niet. In ons geval heeft uiteindelijk het secretariaat het hele rapport geschreven, maar dat was, zeker in de laatste twee maanden, dus 2 fulltime FTE vanuit SZW en nog ik denk een halve FTE uit VWS. Misschien voldoet het dat er in het besluit secretaris staat, maar denk er dus van tevoren goed over na hoe je de ondersteuning gaat regelen. Mogelijk hebben jullie dit al gedaan, dan kan je dit advies als niet gegeven beschouwen. ;)

Ik ben na vandaag met vakantie. Mocht er in de komende weken wat gaan spelen, kan je vanaf 3 augustus contact opnemen met 5.1.2e (zie cc). Zij zal dan kijken wie het oppakt.

De komende week is zij er nog niet. Mocht er dan enorme spoed zijn, kunnen jullie terecht bij 5.1.2e (5.1.2e @minszw.nl).

Groet!

5.1.2e